

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 06-03-2024

Mødedato Onsdag d. 06. marts 2024 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Evaluering af udvalgets arbejde.....	3
Klimaplan - Status og proces for Strategisk Energiplan.....	4
Selskabsgørelse Energnist I/S.....	6
Tilfredshedsundersøgelse af affaldsordningen 2023.....	10
Vandområdeplaner 2021-2027 - Finansiering.....	13
Godkendelse af tidsplan for politiske drøftelser og interessentinddragelse Kommuneplan 2025-2031.....	15
Godkendelse af tidsplan for politiske drøftelser og interessentinddragelse - Strategi for arealanvendelse.....	19
Åbne meddelelser.....	22
Lukket:	27

Punkt 1: Evaluering af udvalgets arbejde

00.01.10-A00-4-24

Beslutning

Drøftet.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, 24. januar 2024, pkt. 10:

Udsættes til næste møde

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalgmøderne evalueres.

Sagsfremstilling

Udvalget er nu halvvejs inde i nuværende byrådsperiode, og det er derfor tid til en evaluering af udvalgets arbejde, herunder udvalgmødernes forberedelse og afvikling, dagsordenernes indhold og selve mødetilrettelæggelsen.

Desuden drøftes, om der er særlige elementer som skal fjernes, ændres eller udvikles.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 2: Klimaplan - Status og proces for Strategisk Energiplan

01.00.00-P20-7-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- status og proces for strategisk energiplan tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Et af Klimaplanens første skridt er et styrket strategisk afsæt for planlægning og udvikling på energiområdet. I Ikast-Brande Kommune er der stor interesse for etablering af VE-anlæg, udnyttelse af overskudsvarme og identifikation af alternativer til gas i industrien, samt fremme af grønne alternativer til gas i fjernvarmen og den individuelle varmforsyning.

For at sikre sammenhæng og synergier, er det dog nødvendigt at der administrativt og politisk i Ikast-Brande Kommune skabes et overblik og en handleplan, der følger de mål og den strategiske retning, som Klimaplanen indebærer.

EA Energianalyse er Ikast-Brande Kommunes eksterne rådgiver på opgaven.

I løbet af 2024 udarbejder EA Energianalyse en række udkast til analyser, rapporter og planer, hvor Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget løbende vil blive inddraget i udviklingen. Den strategiske energiplan udarbejdes i synergi med Strategien for arealanvendelse og afsæt i Klimaplanen.

Ved Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets møde vil EA Energianalyse deltage og uddybe planerne for udviklingsprocessen og den tilhørende inddragelse af udvalget, ligesom de vil præsentere en række foreløbige konklusioner fra den indledende kortlægning, f.eks. om eksisterende energiprojekters potentiale i forhold til mål i Klimaplanen om at blive nettoeksportør af grøn strøm.

I korte træk vil arbejdet med den strategiske energiplan forløbe således:

- Fase 1 (december 2023-februar 2024): kortlægning
- Fase 2 (marts - april 2024): analyse
- Fase 3 (maj - juni 2024): strategi
- Fase 4 (juni-august 2024): handleplan

Faserne vil munde ud i en række rapporter og produkter, som undervejs vil blive forelagt og drøftet i de relevante fagudvalg.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 3: Selskabsgørelse Energnist I/S

07.00.00-S29-4-23

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Økonomi- og Planudvalget 12. marts 2024

Byrådet 18. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Ikast-Brande Kommune fastholder ejerskabet af Energnist efter selskabsgørelsen af forbrændingsanlæggene.
- Energnist I/S opløses i forbindelse med selskabsgørelsen, da Energnists aktiviteter organiseres i et eller flere kapitalselskaber.
- den oparbejdede overdækning i Energnist I/S tilbageføres til affaldskunderne i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv-princippet. Der afvikles mest muligt over taksten i 2024. Styregruppen udarbejder en plan for afvikling af restoverdækningen, som efterfølgende forelægges ejerkommunerne til godkendelse. Godkendelsen foretages administrativt.

Sagsfremstilling

Energistics affaldsforbrændingsanlæg skal som følge af lov nr. 745, "Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald", udskilles i aktie- eller anpartsselskaber senest den 31. december 2024.

På baggrund af de nye regler om selskabsgørelse af forbrændingsanlæggene traf alle ejerkommunerne, herunder Ikast-Brande Kommune, ved borgmestermøde den 19. september 2023 beslutning om at igangsætte en ejerdrevet proces for selskabsgørelse af Energnists forbrændingsanlæg. Ikast-Brande Byråd har i den forbindelse behandlet vedtægtsændring for Energnist I/S på byrådsmødet den 18. december 2023, hvorved den enkelte ejerkommune senest den 31. marts 2024 skal tage stilling til, om kommunen ønsker at fastholde ejerskabet af Energnist efter selskabsgørelsen eller om kommunen ønsker at udtræde.

Som led i den ejerdrevet proces bad ejerkommunerne Horten og PwC om at udarbejde henholdsvis en juridisk og økonomisk analyse, der skulle danne grundlag for den enkelte ejerkommunes beslutning om:

- Fortsat ejerskab af Energnist.
- Håndtering af overdækning i Energnist.
- Fremtidig organisering af Energnists aktiviteter, herunder om det kommunale fællesskab skal opløses eller fastholdes.

Horten og PwC fremlagde den juridiske og den økonomiske analyse på borgmestermødet i Herning den 24. januar 2024.

På grundlag af den juridiske og den økonomiske analyse anbefaler Horten og PwC:

- At alle ejerkommuner fastholder ejerskabet til Energnist efter selskabsgørelsen, da kommunerne herved vil få andel i det økonomiske potentiale, som den kommende lovgivning giver mulighed for at forløse, og som den økonomiske analyse fastslår er til stede i Energnist.
- At ejerkommunerne opløser Energnist I/S i forbindelse med selskabsgørelsen, idet der herved opnås en ensartet styringsmodel i organisationen, som kan fokusere på den forretningsmæssige drift, herunder med mulighed for deltagelse af andre end kommuner, hvis ejerkommunerne ønsker det.
- At Energnist I/S tilbagefører mest muligt af den bestående overdækning i Energnist I/S over priserne i 2024 til ejerkommunerne, samt at ejerkommunerne og Energnist aftaler en endelig model for tilbageførsel af den resterende overdækning til affaldskunderne hurtigst muligt. Fordelingsnøglen for tilbagebetaling efter selskabsgørelsen bør ejerkommunerne og Energnist fastlægge i fællesskab, evt. med inddragelse af Energistyrelsen.

Den økonomiske analyse fastslår, på baggrund af en analyse af virksomhedens aktiver og økonomi og en analyse af markedet for forbrændingsydelser og øvrige rammebetingelser, at Energnist I/S' virksomhed er veldrevet og rummer et betydeligt økonomisk potentiale for de ejerkommuner, som fastholder ejerskabet efter selskabsgørelsen.

Den økonomiske analyse bygger på en række forudsætninger, hvoraf følgende skal fremhæves:

- Markedsanalysen viser, at der vil være et fornuftigt marked for affald og dermed prisafregning, der giver sikkerhed for nødvendige affaldsmængder. Der er forudsat fuld kapacitetsudnyttelse på begge anlæg i hele anlæggenes levetid.
- Prissætningen af indenlandsk husholdningsaffald tager udgangspunkt i en markedsanalyse, som Energnist I/S har fået udarbejdet af Rambøll A/S.

Hvis kommunen træder ud inden selskabsgørelsen, er der ingen positiv egenkapital til udbetaling. Der vil på den anden side næppe være en pligt for en udtrædende kommune til at betale kompensation. En udtrædende kommune vil dog fortsat hæfte for de lån, som Energnist I/S har stiftet før udtræden.

Den juridiske analyse tydeliggør, at der ikke er nogen juridisk eller økonomisk grund til at opretholde Energnist I/S efter selskabsgørelsen, da alle aktiviteter skal udskilles til selskaber.

Fastholdelse af et I/S vil indebære, at ejerkommunerne er længere væk fra selskabernes aktiviteter end nødvendigt. Ved at opløse Energnist I/S undgår den fremtidige organisation også at skulle håndtere to forskellige styreformer.

Analyserne fastslår endvidere, at den opsparede overdækning i Energnist I/S skal tilbageføres til forbrugerne i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv-princippet. De nærmere rammer for dette skal fastlægges hurtigst muligt.

Ifølge den juridiske analyse kan opgaven med at udbyde kommunens forbrændingsegnete affald ikke anses for at være kompetenceoverdraget til Energnist I/S, hvorfor kommunerne hver især skal overveje, hvordan udbudsopgaven skal adresseres.

Kommunen skal derfor drøfte og beslutte, om opgaven med udbud af forbrændingseget affald skal løses sammen med kommunens øvrige affaldsudbud, herunder om udbuddet skal indgå i en tværkommunal samarbejdsmodel. Opgaven varetages i udgangspunktet af den enkelte kommune.

Såfremt ejerskabet af Energnist fastholdes, skal kommunen udbyde det forbrændingsegnete affald fra den 1. juli 2025. Hvis kommunen udtræder af Energnist, vil udbudspligten træde i kraft den 1. januar 2025.

Hvis byrådet beslutter at fastholde kommunens medejerskab til Energnist, vil byrådet senere få forelagt bl.a. selskabsstruktur, ejerstrategi, ejeraftale, principper for bestyrelsernes sammensætning, vedtægter etc.

Styregruppen i den ejerdrevet proces for selskabsgørelse af affaldsforbrændingsanlæg fortsætter arbejdet med at forberede selskabsstiftelsen, herunder opløsning af Energnist I/S, samt model for håndtering af overdækningen i selskabet.

Lukkede bilag til punktet:

Af tekniske årsager er følgende lukkede bilag til dette punkt placeret under lukkede meddelelser:

"Præsentation fra borgmestermødet i Herning 240124.pdf"

"Juridisk analyse udarbejdet af Horten.pdf"

"Horten Bilag 3 sammenligning af selskabsmodeller.pdf"

"Økonomisk analyse udarbejdet af PwC.pdf"

"Endelige konklusioner og anbefalinger fra den juridiske analyse.pdf"

"Endelige konklusioner og anbefalinger fra den økonomiske analyse.pdf"

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 4: Tilfredshedsundersøgelse af affaldsordningen 2023

07.18.06-P00-2-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Tilfredshedsundersøgelsen af affaldsordningen 2023 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er gennemført en tilfredshedsundersøgelse af affaldsordningen i vinteren 2023.

Borgerne i Ikast-Brande Kommune fik i slutningen af 2022 en ny affaldsløsning, og tilfredshedsundersøgelsen er en del af affaldsplanens indsatsområde 1.2: Evaluering af indsamlingsordningen.

Tilfredshedsundersøgelsen afdækker borgernes oplevelse af den nye indsamlingsordning – hvad er udfordrende, oplever de, at der er plads nok i beholderne og hvad fungerer godt? Undersøgelsens resultater kan bl.a. bruges til at målrette kommunikation om eksisterende ordninger til relevante borgergrupper. Samtidig giver svarene et overblik over, hvordan sorteringen fungerer hos de borgere, der ikke selv kontakter Affald og Genbrug.

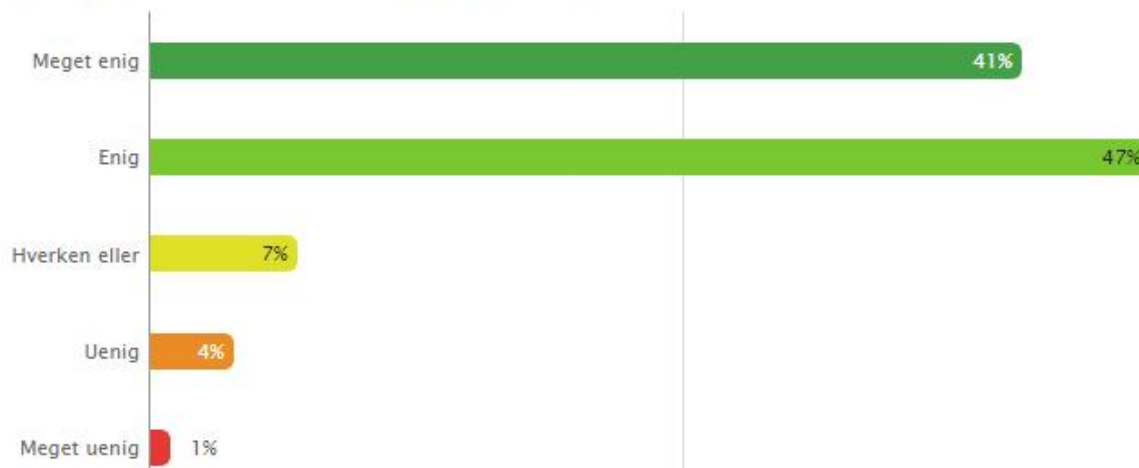
I spørgeskemaet blev borgerne desuden orienteret om genbrugspladsernes "Yt til nyt", de kommende tekstilkuber og muligheden for at tilkøbe ekstra eller større affaldsbeholdere, ekstra sække eller ekstra tømninger.

Resultaterne af tilfredshedsundersøgelsen er baseret på 2.466 besvarelser, hvoraf 35 af dem benytter sig af en fælles affaldsløsning. De første 2.200 besvarelser stammer fra en SMS udsendt til 10.000 borgere i kommunen. Det svarer til en høj svarprocent på 22%. De resterende 266 besvarelser er modtaget efter et opslag på facebook.

I dette dagsordenspunkt fremlægges få højdepunkter fra analysen, mens en fyldestgørende rapport er vedlagt som bilag.

88% af respondenterne i undersøgelsen er generelt tilfredse med ordningen for affald, mens 5% enten er utilfredse eller meget utilfredse. Se figur 1.

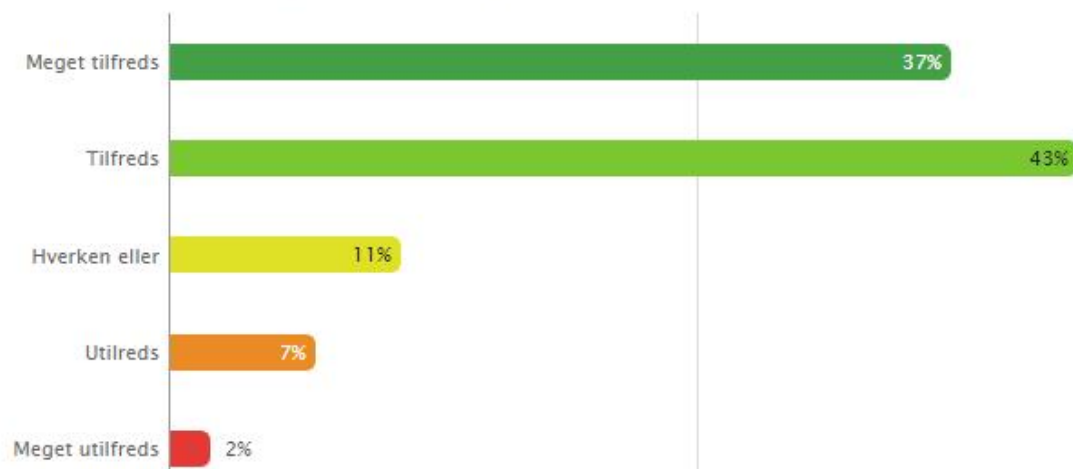
Jeg er generelt tilfreds med ordningen for affald

Figur 1 viser den procentvise fordeling af generel tilfredshed.

Den nye genbrugsbeholder ved enfamiliehuse til genanvendeligt affald er kun vurderet af borgere med individuelle beholdere ved boligen. Af dem svarer 80%, at de er tilfredse med genbrugsbeholderen, mens 9% er utilfredse eller meget utilfredse. 11% svarer "hverken eller", hvilket både kan være et udtryk for, at de ikke har nogen holdning til genbrugsbeholderen eller at de ikke har taget beholderen i brug. Se figur 2.

Hvor tilfreds er du med genbrugsbeholderen?

Figur 2 viser den procentvise fordeling af tilfredshed med genbrugsbeholderen.

Respondenterne har haft mulighed for at uddybe deres besvarelse til genbrugsbeholderen. De positive kommentarer roser beholderens brugervenlighed og flere bemærker, at de har mere plads til dagrenovation og har behov for færre ture på genbrugspladsen. De negative tilbagemeldinger går på utilfredshed med tømmetidspunkt og for lidt plads til det genanvendelige affald (både pap/papir og plast/metal/mad- og drikkekartoner).

For alle temaer i spørgeskemaet gælder, at der har været en højere andel tilfredse besvarelser end utilfredse besvarelser. Tilfredsheden er lavest for storskraldsordningen, hvor 37% svarer, at den ikke er relevant for dem.

30% af respondenterne oplyser, at de nogle gange eller altid hjemmekomposterer det grønne køkkenaffald. Informationen tages til efterretning i forbindelse med en kommende ombytning af enkeltbeholdere til dobbeltbeholdere for de husstande,

der endnu ikke har mulighed for at sortere madaffald.

På baggrund af resultaterne af tilfredshedsundersøgelsen, ønsker Teknik og Miljø at øge kommunikationen om borgernes valgmuligheder ved ekstra affald - enten tilkøb af en ekstra sæk, en ekstra tømning eller skifte til en større genbrugsbeholder. 7 borgere har fået byttet deres genbrugsbeholder til en større, efter at have fået præsenteret valgmulighederne i spørgeskemaet.

Resultaterne vedrørende motivation og begrænsninger ved affaldssortering skal bruges i en øget kommunikation om affaldssortering til etageboliger.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Tilfredshedsundersøgelse 2023 - Resultater

Punkt 5: Vandområdeplaner 2021-2027 - Finansiering

06.02.00-A00-1-21

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 6. marts 2024

Økonomi- og Planudvalget den 12. marts 2024

Byrådet den 18. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der bevilges og frigives 290.000 kr., der finansieres af kassen
- der gives en indtægtsbevilling på 290.000 kr. Beløbet tilføres kassen.
- Teknik og Miljø må igangsætte og gennemføre seks forundersøgelser, hvorefter midlerne kan hjemsesøges.

Sagsfremstilling

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. De nye vandområdeplaner for 2021-2027 er tredje planperiode baseret på en opdatering og videreførelse af vandområdeplanerne for første og anden planperiode. Vandområdeplanernes indsatsprogram omfatter blandt andet vandløbsindsatser som eksempelvis etablering af faunapassage ved stemmeværker samt genslyngning og restaurering af vandløbsstrækninger med sten og grus. Indsatsprogrammet er bindende for kommunerne, og er en del af Danmarks EU-retlige forpligtelse, idet indsatserne er vurderet nødvendige for at nå vandrammedirektivets miljømål om ”God økologisk tilstand” i vandområderne.

Projekterne gennemføres som oftest i to trin: 1. En forundersøgelse og 2. En realisering af projektet. Forundersøgelsen skal belyse de tekniske muligheder for at gennemføre den pågældende vandløbsindsats, lodsejertilslutning og omkostninger. Såfremt forundersøgelsen viser, at projektet kan gennemføres, foretages en realisering af projektet. De gældende frister for gennemførelse af forundersøgelse og realisering er hhv. 1 og 3 år.

Finansieringen af såvel forundersøgelse som realisering, herunder kommunens egne arbejdstimer, dækkes gennem de tilhørende statslige støtteordninger. Projektmidler kan ansøges løbende, og projekterne kan igangsættes, når staten har meddelt tilsagn til et projekt – typisk 4 uger efter ansøgningsfristen. De hjemsøgte midler udbetales først, når en forundersøgelse eller en etablering er gennemført. Kommunen skal således udføre arbejdet og afholde de nødvendige udgifter i forbindelse med projektarbejdet i en periode på op til 3 år, indtil arbejdet er gennemført. Midlerne kan herefter søges udbetalt, jf. tilsagnet.

Teknik og Miljø har i efteråret 2023 ansøgt og modtaget tilsagn om finansiering af seks forundersøgelser i hhv. Tarp Bæk, Frisbæk, Nørhoved Bæk, Bjørnskov Bæk, Tilløb til Skjern Å ved Dørslundvej og Tilløb til Skjern Å vest for Fløvej. Forundersøgelserne forventes at være gennemført medio 2024, hvorefter midlerne skal hjemsesøges i efteråret 2024.

Restaureringstypen for de seks indsatser er "Mindre strækingsbaserede restaureringer", og omfatter således ikke genslyngning, men består alene af følgende elementer: udlægning af groft materiale, træplantning, udskiftning af bundmateriale og hævning af vandløbsbund uden genslyngning. Anvendelse af elementerne fastlægges i forbindelse med forundersøgelserne og detailprojekteringen af projekterne.

Projekt	Restaureringstype	Status	Ansøgt til forundersøgelse
Tarp Bæk (o5492)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	99.000 kr.
Frisbæk (o5644)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	26.000 kr.
Nørhoved Bæk (o5631)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	61.000 kr.
Bjørnskov Bæk (c00375)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	31.000 kr.
Tilløb til Skjern Å fra Dørslundvej (o10208)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	55.000 kr.
Tilløb til Skjern Å V for Fløvej (o5584)	Mindre strækingsbaserede restaureringer	Forundersøgelse igangsat	18.000 kr.
Samlet sum			290.000 kr.

Budgetmæssige konsekvenser

Omkostningerne til gennemførelse af seks forundersøgelser er ikke budgetlagt. Der anmodes derfor om tillægsbevillinger til gennemførelser heraf. Pengene hjemses, så snart forundersøgelserne er færdige. Der er, som tidligere nævnt, tale om et midlertidigt likviditetstræk. Alle omkostningerne til de seks forundersøgelser dækkes af statens tilskudsordninger.

Punkt 6: Godkendelse af tidsplan for politiske drøftelser og interessentinddragelse Kommuneplan 2025-2037

01.02.03-P15-1-22

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. marts 2024

Økonomi- og Planudvalget 12. marts 2024

Byrådet 18. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- tidsplanen for politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelse i forbindelse med udarbejdelsen af Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 godkendes som anbefalet.

Sagsfremstilling

Sagen behandles sideløbende i Udviklings- og Erhvervsudvalget den 6. marts 2024.

Byrådet godkendte på mødet den 5. februar 2024 den overordnede proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037, samt at der afvikles et borgermøde i kommuneplanens offentlighedsfase.

Processen for kommuneplanrevisionen forløber over fem faser frem mod en vedtagelse af Kommuneplan 2025-2037 i oktober 2025:

FASE 1	januar - marts 2024	Procesbeskrivelse og organisering samt politisk godkendelse af overordnet proces og tidsplan
FASE 2	marts 2024 - januar 2025	Administrativt analysearbejde og kortlægning, interessentinddragelse, politiske temadrøftelser og godkendelser af delprocesser
FASE 3	januar - maj 2025	Udarbejdelse af Forslag til Kommuneplan 2025-2037 og miljøvurdering
FASE 4	maj - august 2025	Politisk godkendelse af Forslag til Kommuneplan 2025-2037 samt offentlig høring med afholdelse af borgermøde

FASE 5	september - november 2025	Behandling af indkomne høringssvar samt politisk vedtagelse af Kommuneplan 2025-2037 med tilhørende sammenfattende redegørelse af miljøvurderingen. Offentlig bekendtgørelse.
--------	---------------------------	---

De politiske temadrøftelser og inddragelse af interessenter afvikles i 2024, hvorefter ændringerne i kommuneplanen skal miljøvurderes i starten 2025. Herefter kan forslaget til planen blive godkendt og offentliggjort i maj 2025.

Teknik og Miljø har nu udarbejdet en detaljeret tidsplan, som redegør for afviklingen af politiske drøftelser og behandlinger samt inddragelse af interessenter i fase 2. Afviklingen af borgermødet i høringsperioden planlægges af Teknik og Miljø senere i processen.

Som beskrevet i forbindelse med den sidste politiske behandling af kommuneplanprocessen, forløber arbejdet med kommuneplanen i tre sideløbende spor:

- Spor 1 og 2, som omhandler revisionen af de kommuneplanemner, der relaterer sig til Byrådets valgte indsatsområder: strategisk arealanvendelse og strategisk planlægning for landsbyer.
- Spor 3, som omhandler de øvrige kommuneplanemner, der skal gennemgå en teknisk revision eller ajourføres - herunder kommuneplanemnet Byvækst.

Teknik og Miljø anbefaler nedenstående tidsplan for afviklingen af de politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelsen i Kommuneplan 2025-2037. I bilaget er vedhæftet en illustration med en samlet tidsplan for afvikling af Spor 1, 2 og 3.

SPOR 1 - Strategisk arealanvendelse

Teknik og Miljø vurderer, at der i Spor 1 er behov for at drøfte den strategiske anvendelse af arealerne i Ikast-Brande Kommune med byrådet. De politiske drøftelser og interessentinddragelsen om strategisk arealanvendelse afvikles i forbindelse med udarbejdelsen af en "Strategi for arealanvendelse". Processen og tidsplanen for strategien foldes ud i en selvstændig sagsfremstilling, som behandles i punkt 7.

SPOR 2 - Strategisk planlægning for landsbyer

For at opnå den bedste planlægning for landsbyerne i kommunen, finder Teknik og Miljø det nødvendigt at inddrage de eksterne parter, der primært bliver berørt af en ændret planlægning. Teknik og Miljø vurderer derfor, at der er behov for at gå i dialog med interessenter i landsbyerne om den fremadrettede planlægning. Teknik og Miljø anbefaler, at der afholdes fyraftensmøder mellem administrationen og borgere og repræsentanter for de 7 landsbyer Isenvad, Klovvborg, Blåhøj/Gl. Blåhøj, Hampen, Gludsted, Uhre og Pårup (byer mellem 200 og 999 indbyggere). Som afsæt for dialogen med landsbyerne har Teknik og Miljø i 2023 drøftet planlægningen for landsbyer med Udviklings- og Erhvervsudvalget i forbindelse med udarbejdelse og politisk behandling af Planstrategi 2023. Derudover afholdt Teknik og Miljø i september 2023 ét offentlig dialogarrangement om landsbyudviklingen med borgere fra kommunes små og store landsbyer med politisk deltagelse fra Byrådet. Dialogen på fyraftensmøderne med interessenter danner grundlag for, at Teknik og Miljø udarbejder et udkast til reviderede mål og retningslinjer for landsbyerne (herunder reviderede afgrænsninger af landbyerne), som efterfølgende drøftes og godkendes i Udviklings- og Erhvervsudvalget. Interessenterne fra landsbyerne får de reviderede mål og retningslinjer for landsbyerne i høring, når forslag til Kommuneplan 2025-2037 sendes i offentlig høring i maj 2025.

Teknik og Miljø anbefaler nedenstående tidsplan:

- April/maj 2024 - Inddragelse af interessenter: Fyraftensmøder med landsbyerne. Dialog om landsbyernes fysiske udvikling og revision af

landsbyafgrænsningerne samt landsbyernes profil og karakteristika.

Der afholdes individuelle møder med deltagelse af administrationen og repræsentanter fra kommunes 7 landsbyer.

- Den 28. august 2024 - Drøftelse og godkendelse i Udviklings- og Erhvervsudvalget:
Udvalget drøfter og godkender administrationens udkast til differentierede mål og retningslinjer for landsbyerne samt reviderede afgrænsninger af landbyerne

SPOR 3 - Tidsplan for revision af øvrige kommuneplanemner - Byvækst

Teknik og Miljø vurderer, at der er behov for at drøfte i Udviklings- og Erhvervsudvalget, om der er behov for at udlægge nye byvækstarealer til boligområder og erhvervsområder omkring kommunens byer. I den forbindelse er der behov for at drøfte, om nogle af de eksisterende arealudlæg til bl.a. boligformål og erhvervsformål skal tages ud af kommuneplanen på grund af klimaudfordringer. Det kan være udfordringer som f.eks. terrænnært grundvand, leret jord, der hindrer nedsivning af overfladevand eller grundvandsinteresser og/eller lavbundsinteresser. Som grundlag for drøftelsen gennemfører Teknik og Miljø en screening af potentielle, nye byvækstarealer og de eksisterende rammelagte byområder med særligt fokus på klimaudfordringer, overfladevand, grundvand, naturinteresser og vejbetjening/trafik.

Teknik og Miljø anbefaler nedenstående tidsplan:

- Den 25. september 2024 - Drøftelse med Udviklings- og Erhvervsudvalget:
Udvalget drøfter administrationens udkast til nye byvækstarealer og evt. udtagning af eksisterende arealudlæg.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil godkende tidsplanen for politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelse for i forbindelse med udarbejdelsen af Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037, som anbefalet.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen gælder som udgangspunkt i 12 år, men Byrådet skal jf. planloven revidere den hvert fjerde år. Eventuelt kun som temarevision.

Kommuneplanen skal indeholde:

- Overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen (hovedstrukturen)
- Retningslinjer for arealanvendelsen
- Rammebestemmelser for efterfølgende lokalplaners indhold for de enkelte dele af kommunen.

De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal være vist på kort.

Kommuneplanen skal ligeledes omfatte en beskrivelse af planens forudsætninger for, hvordan Kommuneplanen harmonerer med den overordnede planlægning og relevant lovgivning.

Ifølge miljøvurderingsloven skal kommunen udarbejde og offentliggøre en miljøvurdering af kommuneplanforslaget - med fokus på ændringerne i planen.

Byrådet har pligt til at efterleve kommuneplanen og sikre, at den bliver realiseret, men planen er ikke juridisk bindende for den enkelte borger. Kommuneplanen har dog stor betydning for, hvordan kommunen administrerer landzonesager og for byggesager i de byområder, hvor der endnu ikke er vedtaget en lokalplan.

Når kommuneplanen er endeligt vedtaget og offentligt bekendtgjort, dvs. annonceret, har byrådet mulighed for at udstede forbud mod udstyknings- og byggeønsker samt ændret anvendelse af arealer, hvis det strider mod kommuneplanen. I byzonearealer og sommerhusområder kan byrådet modsætte sig ny bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er i strid med kommuneplanens rammebestemmelser for området. I byzonearealer har byrådet tillige mulighed for at modsætte sig udstykning og bebyggelse, som er i strid med rækkefølgeangivelserne i planen.

Økonomi

Alle udgifter i forbindelse med Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 afholdes indenfor administrationens eget budget.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Tidsplan for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037

Punkt 7: Godkendelse af tidsplan for politiske drøftelser og interessentinddragelse - Strategi for arealanvendelse

01.00.00-P15-1-23

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. marts 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. marts 2024

Økonomi- og Planudvalget 12. marts 2024

Byrådet 18. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- tidsplanen for politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelse for Strategi for arealanvendelse godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles sideløbende i Udviklings- og Erhvervsudvalget den 6. marts 2024.

I Planstrategi 2023, som Byrådet vedtog endeligt i maj 2023, blev strategien for den fysiske udvikling i de kommende år lagt. I strategien valgte Byrådet at sætte fokus på to indsatsområder i Kommuneplan 2025-2037:

- Strategisk arealanvendelse
- Strategisk planlægning for landsbyer

Byrådet godkendte på mødet den 5. februar 2024 den overordnede proces for Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037. Nærværende sagsfremstilling beskriver tidsplanen for politiske drøftelser og inddragelse af interessenter i forbindelse med Strategi for arealanvendelse. Tidsplanen for politiske drøftelser og inddragelse af interessenter i forbindelse med de andre dele af Kommuneplan 2025-2037 behandles i et andet dagsordenspunkt.

I Strategi for arealanvendelse vil der blive tænkt langsigtet og strategisk frem mod 2050. Strategien vil danne grundlag for revisionen af kommuneplanens spor om arealanvendelse og kommuneplanemnerne om udviklingen i det åbne land, jordbrugsinteresser, VE-anlæg (solcelleanlæg og vindmøller), skovrejsning, Grønt Danmarkskort samt lavbundsarealer og vådområder.

Strategien skal belyse den nuværende anvendelse af arealerne i kommunen og synliggøre potentialerne for en omprioritering af anvendelsen, herunder mulighederne for en multifunktionel arealanvendelse. Der vil desuden blive udarbejdet et overordnet strukturkort for Ikast-Brande Kommune i 2050, som i diagrammatisk form tegner et billede af de overordnede strukturer i kommunen indenfor bl.a. natur og landskab, byer og bosætning, infrastruktur samt produktions- og energilandskaber. Strukturkortet danner grundlag for den fremadrettede fysiske kommune- og lokalplanlægning. Det overordnede strukturkort vil blive implementeret i kommuneplanens hovedstruktur, som illustrerer kommunens fremtidige fysiske opbygning, og angiver de langsigtede og overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.

Teknik og Miljø anbefaler

Teknik og Miljø anbefaler nedenstående tidsplan for afvikling af politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelse i Strategi for arealanvendelse:

22. april 2024	Temamøde for Byrådet (ekstraordinært aftenmøde)	Byrådet "klædes på" til kommende drøftelser om fremtidens arealanvendelse i Ikast-Brande Kommune. Dialog om udfordringer og dilemmaer samt afvejning af interesser. Perspektivering af ekstern oplægsholder.
Maj 2024	Inddragelse af interessenter	Dialog med landboforeninger og de grønne organisationer om fremtidens arealanvendelse. Teknik og Miljø arbejder på, at interessentinddragelsen vil ske i samarbejde med Herning Kommune, der også arbejder på en strategi for arealanvendelse.
11. juni 2024	Drøftelse i Byrådet (ekstraordinært aftenmøde)	Byrådet drøfter målsætninger og prioriteringer for fremtidens arealanvendelse i Ikast-Brande Kommune
9. september 2024	Godkendelse, Byrådet	Byrådet godkender udkast til strategiens målsætninger og prioriteringer for arealanvendelse
18. december 2024	Vedtagelse, Byrådet	Byrådet vedtager Strategi for arealanvendelse

Det er vigtigt at processen med Strategi for arealanvendelse sikrer en rød tråd i de politiske drøftelser og beslutninger med Strategisk Energiplan og Kommuneplan 2025-2037, da de alle tre er relaterede. Derfor vil arbejdet med Strategi for arealanvendelse blive koordineret med arbejdet med Strategisk energiplan og revisionen af kommuneplanen

Processen for arbejdet med Strategi for arealanvendelse

Udarbejdelsen af Strategi for arealanvendelse forløber frem mod vedtagelse af planen i december 2024. Arbejdet vil bestå af tre spor:

- Politiske drøftelser i Byrådet
- Inddragelse af interessenter
- Analyse, kortlægning og faglige vurderinger i Teknik og Miljø

Temamødet den 22. april 2024 vil give en introduktion til emnet, så Byrådet har et fælles grundlag at drøfte og træffe beslutninger ud fra. Her vil strategi for arealanvendelse blive sat i perspektiv og sammenhæng med bl.a. nationale målsætninger, Ikast-Brande Kommunes klimaplan og kommuneplanen. En ekstern oplægsholder vil fortælle om fremtidens arealbehov og landskaber. Samtidig skal Teknik og Miljø have input fra Byrådet, så det er muligt at identificere de emner, der skal have mest vægt i den efterfølgende politiske drøftelse i juni.

I forbindelse med udarbejdelsen af strategien forventer Teknik og Miljø at inddrage bl.a. landboforeninger og de grønne organisationer. Interessentinddragelsen forventes at ske i samarbejde med Herning Kommune, der også arbejder på en strategi for arealanvendelse. Inddragelsen forventes at ske i maj.

Andet politiske arrangement er en drøftelse planlagt til den 11. juni 2024. Drøftelsen vil afspejle de indledende tilkendegivelser, som Byrådet kommer med til det første arrangement. Derfor er indholdet endnu ikke fastlagt. Teknik og Miljø vil samtidig præsentere de input, der er kommet i forbindelse med inddragelsen af interessenter. Faglige vurderinger og analyser foretaget af Teknik og Miljø vil også blive præsenteret. Drøftelsen vil blive planlagt, så det bliver afdækket, hvilke målsætninger og prioriteringer Byrådet har for arealanvendelsen i kommunen.

Teknik og Miljø forventer, at et udkast til strategiens målsætninger og prioriteringer for arealanvendelse vil blive præsenteret på Byrådets møde i september 2024. Teknik og Miljø forventer, at Strategi for arealanvendelse bliver vedtaget i december 2024.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil godkende tidsplanen for politiske drøftelser og behandlinger samt interessentinddragelse for Strategi for arealanvendelse, som anbefalet.

Økonomi

Alle udgifter i forbindelse med Strategi for arealanvendelse afholdes indenfor administrationens eget budget.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Åbne meddelelser

00.22.04-P00-2-23

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Sorteringsundersøgelse af affald - november 2023:

Affald og Genbrug gennemførte i november 2023 en undersøgelse af affaldet fra 3 områder i Ikast-Brande Kommune. Undersøgelsen blev gennemført i samarbejde med JHN Processor fra Vejle.

Baggrunden for undersøgelse var at:

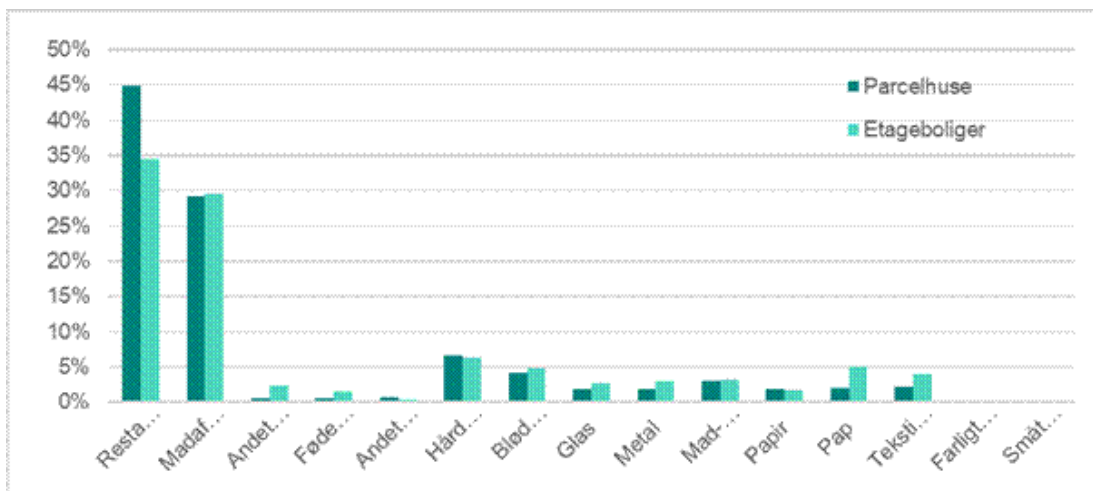
- Kortlægge renhed i affaldet efter indførelse af ny affaldsordning.
- Undersøge andelen af madaffald i restaffald (jf. tidligere sagsfremstilling af 27. september 2023)
- Afdække forskelle og sammensætning af affald og mængder af det indsamlede affald, fra husstande i byen og på landet med egne beholdere og med etageboliger med molokker

Sorteringsundersøgelse er sammen med tilfredshedsundersøgelsen værdifulde redskaber for at øge genanvendelsen af affaldet og nå de fremtidige mål i kommunens affaldsplan. Undersøgelserne vil kunne forbedre renheden i det sorterede affald via en mere målrettet kommunikation om korrekt sortering overfor borgerne. Undersøgelserne afdækker desuden, hvor systemet og affaldsordningerne kan forbedres. Og endelig giver undersøgelsen mulighed for benchmarking med øvrige AFLD kommuner.

Resultater af undersøgelsen

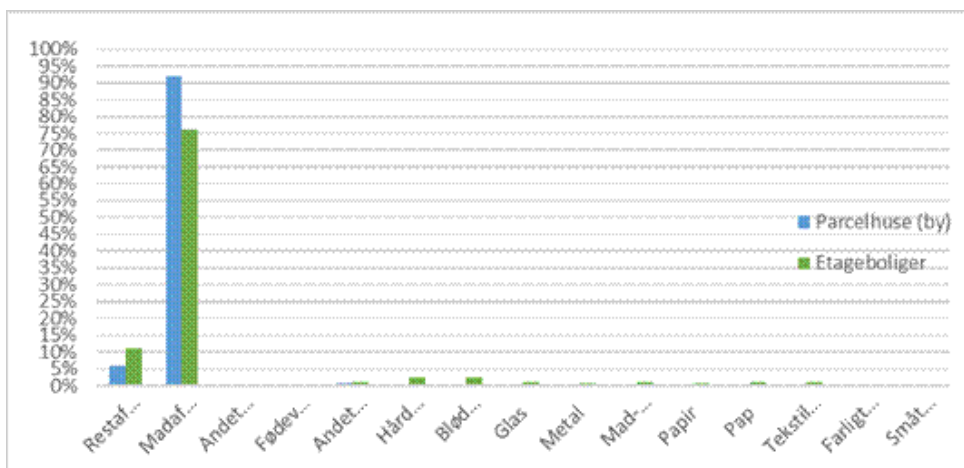
1. Dagrenovation – Restaffald:

Parcelhuse (by) har den største andel korrekt sorteret restaffald sammenholdt med parcelhuse (land) og etageboliger. Etageboliger med molokker har den største andel fejlsorteringer sammenholdt med de to andre områder. De største andele af fejlsorteringer i restaffald er madaffald, plast, pap og tekstilaffald. Se nedenstående figur:

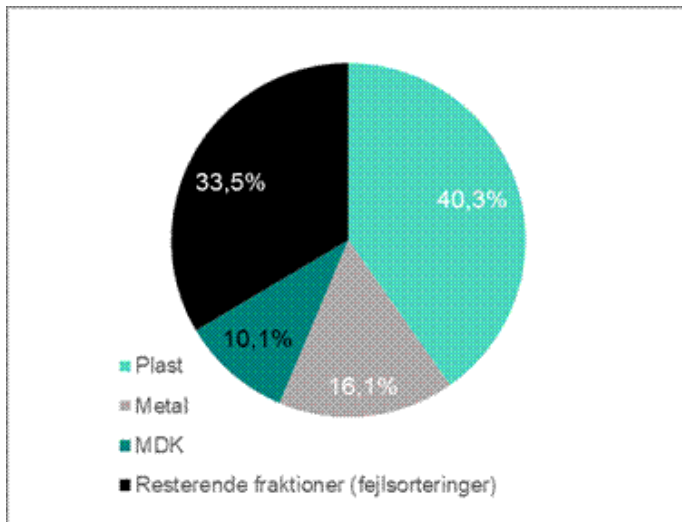
2. Dagrenovation – Madaffald:

Parcelhuse (by) har den største andel korrekt sorteret madaffald (92,1%) sammenholdt med etageboliger (76%). De tre største andele af fejlsorteringer i madaffald for etageboliger er restaffald, plast og pap.

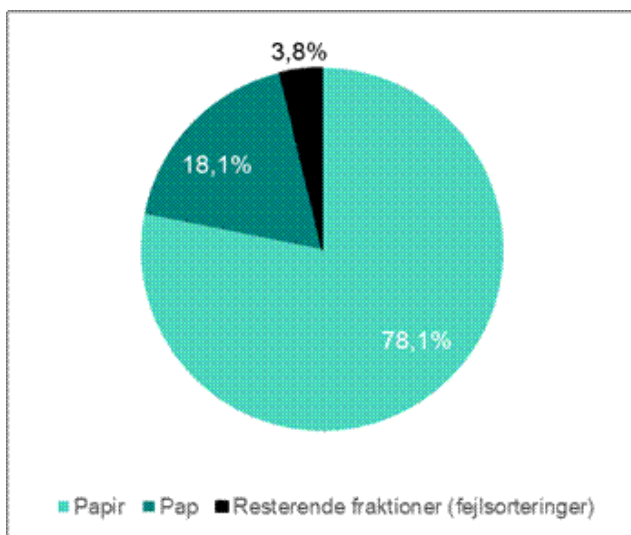

3. Genanvendeligt affald:

Parcelhuse (by) har den største andel af korrekt sorteret plast, metal og mad- og drikkekartoner (73,3%) sammenholdt med etageboliger (60,2%). Etageboliger har den største andel fejlsorteringer sammenholdt med parcelhuse (by). De tre største andele af fejlsorteringer i plast, metal og mad- og drikkekartoner for etageboliger er restaffald, madaffald og andet affald.

Figuren viser fordelingen af affaldet fra metal, plast og maddrikkekarton beholderen. Der kan konstateres en fejlsorteringsgrad på 33,5 %, som et gennemsnit fra alle undersøgelsesområder.

Figuren viser fordelingen af affaldet fra papir og pap beholderen. Der kan konstateres en fejlsorteringsgrad på 3,8 %, som et gennemsnit fra alle undersøgelsesområder.

Sorteringsundersøgelsen vedlægges som bilag i sin fulde længde og der vil i de fremtidige sager, hvor det er relevant, blive refereret hertil.

St Nørlundvej 1, Ejstrupholm – klage over afslag på ansøgning om landzonetilladelse

Ansøger, Ejd.selskabet St. Nørlundvej ApS (via rådgiver), har klaget over Ikast-Brande Kommunes afslag på ansøgning om landzonetilladelse til etablering af en støjvold samt opstilling af et fritstående solcelleanlæg på ejendommen beliggende St Nørlundvej 1, 7361 Ejstrupholm.

På Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgs mødet, den 30. august 2023, meddelte udvalget afslag på en ansøgning om landzonetilladelse til nogle støjvolde og et større fritliggende solcelleanlæg på samme ejendom.

Efterfølgende valgte ansøger at indsende en revideret ansøgning (i stedet for at klage over afslaget) og søgte om landzonetilladelse til en enkelt støjvold på ejendommen samt et solcelleanlæg på sydsiden af den ansøgte støjvold.

På udvalgs mødet, den 8. november 2023, blev Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget orienteret om den reviderede ansøgning, og også om Teknik og Miljø vurdering og påtænkte afgørelse om afslag på det ansøgte. Udvalget tog orienteringen til efterretning og fandt ikke anledning til at behandle sagen igen, da den tidligere beslutning om, at der ikke er ændrede forhold på ejendommen, som kan begrunde yderligere udbygning af jordvolde på stedet, stadig står ved magt.

Korrespondance med Miljøminister Magnus Heunicke om finansiering af vandområdeplanprojekter

I forlængelse af punkt 3 på dagsordenen for Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets møde, den 24. januar 2024, sendte Udvalgsformanden et opfølgende brev til Miljøminister Magnus Heunicke om den finansieringsproblematik, der kan opstå, hvis konkrete vandområdeplanprojekter kommer til at trække ud af årsager, som kommunen ikke er herre over. Ministeren har besvaret brevet nu, og både det opfølgende brev og svaret er vedhæftet til orientering.

Svaret må forstås således, at et vandområdeplanprojekt som det ved MES Sø skal være tilendebragt senest ved udgangen af 2029 for at kunne finansieres inden for rammen af de nuværende EU-tilskudsregler til formålet. Ministeren henviser dog afslutningsvist til Ikast-Brande Kommunes igangværende dialog med Fiskeristyrelsen og Miljøstyrelsen om problematikken og udtrykker håb om, at denne dialog kan løse nogle af udfordringerne.

Teknik og Miljø finder på baggrund af svaret, at dialogen om emnet skal fortsættes ved passende lejligheder med Fiskeristyrelsen og Miljøstyrelsen sideløbende med det videre arbejde med vandområdeplanprojektet ved MES Sø. Hvis det under det videre arbejde på et tidspunkt viser sig, at projektet med sikkerhed ikke kan gennemføres inden udgangen af 2029, vil der være anledning til yderligere dialog – herunder eventuelt med den siddende miljøminister på det tidspunkt. Teknik og Miljø vurderer, at det vil kunne være i størrelsesordenen omkring 1 mio. kr. (til supplerende undersøgelser, rådgiverbistand m.v.), som vi risikerer ikke at kunne få godtgjort. Den mest omkostningstunge del af projektet – selve anlægsarbejdet – bestilles og igangsættes først, når der er sikkerhed for, at det kan gennemføres inden udgangen af 2029, eller hvis det fra de relevante styrelser forinden er blevet bekræftet, at tidsrammen i det konkrete tilfælde om nødvendigt må overskrides, uden at dette får konsekvenser med hensyn til den statslige finansiering af projektet. Teknik og Miljø vil løbende have en drøftelse med de respektive styrelser om finansiering af eventuelle afholdte udgifter til projektet i perioden frem til udgangen af 2029.

Teknik og Miljø orienterer løbende Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget om status for projektet – herunder for den pågældende finansieringsproblematik.

Bilag

Sorteringsanalyse Ikast-Brande Kommune - Rapport 231207

Brev til Miljøministeren

Brev fra miljøminister Magnus Heunicke - Tak for et begivenhedsrigt besøg ved MES-Sø den 11. december 2023

Punkt 9: Lukket:

00.22.04-P00-2-23